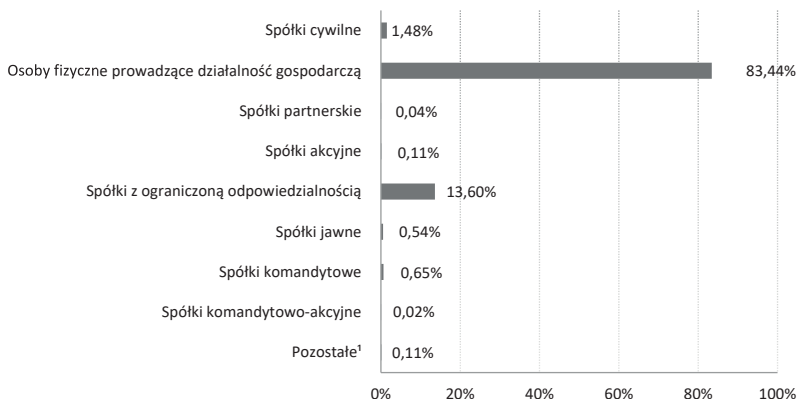

DZIAŁ I. PRAWO GOSPODARCZE PUBLICZNE

Czy wiesz, że...

Struktura rejestracji podmiotów gospodarczych według form prawnych w IV kwartale 2020 r. wyglądała w następujący sposób:

¹ Pozycja „pozostałe” zawiera następujące formy prawne: przedsiębiorstwa państwowe; spółdzielnie; oddziały zagranicznych przedsiębiorstw; spółki przewidziane w przepisach innych ustaw niż Kodeks spółek handlowych i Kodeks cywilny lub formy prawne, do których stosuje się przepisy o spółkach; przedsiębiorstwa zagraniczne; podmioty bez szczególnej formy prawnej.

CZĘŚĆ I. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

ROZDZIAŁ 1. PODEJMOWANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Ustawa z 6.3.2018 r. – Prawo przedsiębiorców reguluje:

- 1) podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz
- 2) zadania organów władzy publicznej w tym zakresie.

Zgodnie z art. 3 PrP **działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.**

Nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia (od 1.1.2021 r. wynosi 2800 zł), o którym mowa w ustawie z 10.10.2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej (nie stosuje się do działalności wykonywanej w ramach umowy spółki cywilnej).

Przykład

Jan prowadzi od maja 2021 r. działalność gospodarczą w postaci udzielania korepetycji z matematyki. W maju 2021 r. jego przychód wyniósł 1050 zł brutto, w czerwcu 2021 r. 1450 zł brutto. Jan musi się w czerwcu zarejestrować w CEIDG, ponieważ jego przychód za ten miesiąc przekroczył 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę (kwota ta wynosi 2800 zł brutto). W maju nie podlegał takiemu obowiązkowi, ponieważ przychód nie przekroczył 50% minimalnego wynagrodzenia.

Przepisów ustawy nie stosuje się do

- działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego
- wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów
- wyrobu wina przez producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrow wina w ciągu roku gospodarczego, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy z 12.5.2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina
- działalności rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1c ustawy z 26.7.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych
- działalności prowadzonej przez koła gospodyń wiejskich na podstawie ustawy z 9.11.2018 r. o kołach gospodyń wiejskich, które spełniają warunki, o których mowa w art. 24 ust. 1 tej ustawy

Ponadto do działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług stosuje się odpowiednio art. 7–11 i Rozdziału 6 ustawy z 6.3.2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedsiębiorcą jest:

- 1) osoba fizyczna;
 - 2) osoba prawna;
 - 3) jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną
- wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Ważne

Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej (ale nie spółkę cywilną – ta nie podlega rejestracji).

Mikroprzedsiębiorca	Mały przedsiębiorca	Średni przedsiębiorca
przedsiębiorca, który w co najmniej jednym z 2 ostatnich lat obrotowych: ▶ zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz ▶ osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 mln euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 mln euro	przedsiębiorca, który w co najmniej jednym z 2 ostatnich lat obrotowych: ▶ zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz ▶ osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 mln euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 mln euro	przedsiębiorca, który w co najmniej jednym z 2 ostatnich lat obrotowych: ▶ zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz ▶ osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 mln euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 mln euro

Średnioroczne zatrudnienie określa się **w przeliczeniu na pełne etaty**.

Przy obliczaniu średniorocznego zatrudnienia **nie uwzględnia się** pracowników:

- 1) przebywających na urlopach macierzyńskich;
- 2) przebywających na urlopach na warunkach urlopu macierzyńskiego;
- 3) przebywających na urlopach ojcowskich;
- 4) przebywających na urlopach rodzicielskich i urlopach wychowawczych, a także
- 5) zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego.

Ważne

W przypadku przedsiębiorcy działającego krócej niż rok, jego przewidywany obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych, a także średnioroczne zatrudnienie oszacowuje się na podstawie danych za ostatni okres, udokumentowany przez przedsiębiorcę.

ROZDZIAŁ 2. ZASADY PODEJMOWANIA I PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY

Nazwa	Opis
zasada ogólna	podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach (art. 2 PrPrzed)
zasada „co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone”	przedsiębiorca może podejmować wszelkie działania, z wyjątkiem tych, których zakazują przepisy prawa. Przedsiębiorca może być obowiązany do określonego zachowania tylko na podstawie przepisów prawa
zasada/obowiązek wykonywania działalności gospodarczej zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów	przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, poszanowania dobrych obyczajów oraz słusznym interesem innych przedsiębiorców i konsumentów, a także poszanowania oraz ochrony praw i wolności człowieka
zasada domniemania uczciwości przedsiębiorcy	organ kieruje się w swoich działaniach zasadą zaufania do przedsiębiorcy, zakładając, że działa on zgodnie z prawem, uczciwie oraz z poszanowaniem dobrych obyczajów

zasada przyjaznej interpretacji przepisów	jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść przedsiębiorcy, chyba że sprzeczają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ (co do zasady)
zasady pogłębiania zaufania, proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania	organ prowadzi postępowanie w sposób budzący zaufanie przedsiębiorców do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania
zasada odpowiedzialności urzędników za naruszenie prawa	funkcjonariusze publiczni ponoszą odpowiedzialność za naruszenie prawa spowodowane ich działaniem lub zaniechaniem na zasadach określonych w odrębnych przepisach
zasada pewności prawa	organ bez uzasadnionej przyczyny nie odstępuje od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym
zasada udzielania informacji	organ, w zakresie swojej właściwości, udziela przedsiębiorcy informacji o warunkach podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej

Przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą:

- 1) w dniu złożenia wniosku o wpis do CEIDG (przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi) albo
 - 2) po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w KRS (np. spółki)
- chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.

Ważne

Spółka kapitałowa w organizacji może podjąć działalność gospodarczą przed wpisem do rejestru przedsiębiorców.

Przedsiębiorca wpisany do CEIDG, który nie zatrudnia pracowników, może złożyć wniosek o zawieszenie wykonywania działalności na czas nieokreślony albo określony, nie krótszy jednak niż 30 dni. Z kolei przedsiębiorca wpisany do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od 30 dni do 24 miesięcy. Jeżeli okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej obejmuje wyłącznie pełny miesiąc luty danego roku kalendarzowego, za minimalny okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przyjmuje się liczbę dni miesiąca lutego przypadającą w danym roku kalendarzowym. Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej oraz wznowienie wykonywania działalności gospodarczej następują na wniosek przedsiębiorcy, chyba że przepis odrębny stanowi inaczej.

W przypadku przedsiębiorcy wpisanego do CEIDG okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej rozpoczyna się od dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej i trwa do dnia wskazanego w tym wniosku albo we wniosku o wznowienie wykonywania działalności gospodarczej albo do dnia ustanowienia zarządu sukcesyjnego. W przypadku przedsiębiorcy wpisanego do rejestru przedsiębiorców KRS okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej rozpoczyna się od dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, nie wcześniej niż w dniu złożenia wniosku, i trwa do dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej, który nie może być wcześniej-szy niż dzień złożenia wniosku.

Przedsiębiorca umieszcza w zakresie wykonywanej działalności gospodarczej do oznaczonych osób i organów **numer identyfikacji podatkowej (NIP)** oraz **posługuje się tym numerem** w obrocie prawnym i gospodarczym.

Przedsiębiorca wprowadzający towar do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany do zamieszczenia na towarze, jego opakowaniu, etykiecie, instrukcji lub do dostarczenia w inny, zwyczajowo przyjęty, sposób pisemnych informacji w języku polskim:

- 1) określających firmę producenta i jego adres, a także państwo siedziby wytwórcy, jeżeli ma on siedzibę poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 2) umożliwiających identyfikację towaru (nie dotyczy to towarów, w stosunku do których odrębne przepisy szczegółowo regulują obowiązki w zakresie oznakowania).

Dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy, w każdym przypadku gdy:

- 1) stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
- 2) jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 15 000 zł lub równowartość tej kwoty, przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji.

Przykład

Ogródek warzywny spółka jawna kupiła od Ogórki bez chemii spółka jawna 500 kg ogórków za 22 000 zł. Zapłata za towar musi nastąpić za pośrednictwem rachunku bankowego.

ROZDZIAŁ 3. REJESTROWANIE PRZEDSIĘBIORCÓW – KRAJOWY REJESTR SĄDOWY

Krajowy Rejestr Sądowy to wyspecjalizowana baza danych, prowadzona w systemie teleinformatycznym, **składająca się z trzech specjalnych rejestrów**:

- 1) rejestru przedsiębiorców;
- 2) rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki społecznej oraz
- 3) rejestru dłużników niewypłacalnych.

Rejestr prowadzą w systemie teleinformatycznym sądy rejonowe (sądy gospodarcze), obejmujące swoją właściwością obszar województwa lub jego część (art. 2 ust. 1 KRSU).

Rejestr jest jawny i każdy ma prawo dostępu do jego danych za pośrednictwem Centralnej Informacji.

Rejestr przedsiębiorców

rejestr przedsiębiorców składa się z:

- ▶ spółek jawnych
- ▶ europejskich zgrupowań interesów gospodarczych
- ▶ spółek partnerskich
- ▶ spółek komandytowych
- ▶ spółek komandytowo-akcyjnych
- ▶ spółek z ograniczoną odpowiedzialnością
- ▶ prostych spółek akcyjnych
- ▶ spółek akcyjnych
- ▶ spółek europejskich
- ▶ spółdzielni
- ▶ spółdzielni europejskich
- ▶ przedsiębiorstw państwowych
- ▶ instytutów badawczych i instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz
- ▶ towarzystw ubezpieczeń wzajemnych
- ▶ towarzystw reasekuracji wzajemnej
- ▶ innych osób prawnych, jeżeli wykonują działalność gospodarczą i podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 KRSU
- ▶ oddziałów przedsiębiorców zagranicznych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- ▶ głównych oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń
- ▶ głównych oddziałów zagranicznych zakładów reasekuracji
- ▶ instytucji gospodarki budżetowej (art. 36 KRSU)

Rejestr podmiotów niebędących przedsiębiorcami

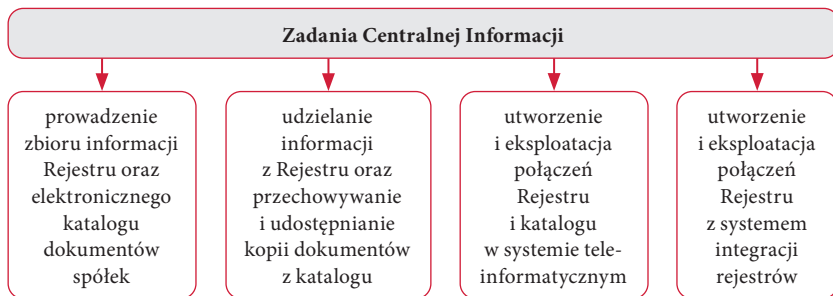
do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, jeżeli przepisy ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym nie stanowią inaczej, wpisywane są:

- ▶ stowarzyszenia
- ▶ inne organizacje społeczne i zawodowe
- ▶ fundacje oraz
- ▶ samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (art. 49 ust. 1 KRSU)

Rejestr dłużników niewypłacalnych

do rejestru dłużników niewypłacalnych wpisywało się z urzędu do 30.11.2020 r. Obecnie kwestie te reguluje ustawa z 6.12.2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r. poz. 55 ze zm.)

Rejestr obejmuje podmioty, na które przepisy ustaw nakładają obowiązek uzyskania wpisu do tego Rejestru (art. 3 KRSU). Centralna Informacja KRS jest jednostką wyodrębnioną w ramach struktury Ministerstwa Sprawiedliwości z oddziałami przy sądach rejestrowych.

Centralna Informacja:

- 1) wydaje odpisy, wyciągi i zaświadczenia;
- 2) udziela informacji z Rejestru, które mają moc dokumentów urzędowych, jeżeli zostały wydane w formie papierowej lub elektronicznej;
- 3) wydaje z katalogu, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, dokumenty złożone w postaci elektronicznej albo kopie dokumentów złożonych w postaci papierowej poświadczane za zgodność z dokumentami znajdującymi się w aktach rejestrowych podmiotu. Pobrane samodzielnie wydruki komputerowe aktualnych i pełnych informacji o podmiotach wpisanych do Rejestru mają moc zrównaną z mocą dokumentów wydawanych przez Centralną Informację;
- 4) pobiera opłaty za udzielanie informacji, wydawanie odpisów, wyciągów lub zaświadczeń z Rejestru oraz za udostępnianie z katalogu dokumentów złożonych w postaci elektronicznej i kopii dokumentów złożonych w postaci papierowej;
- 5) udostępnia bezpłatnie, w ogólnodostępnych sieciach informatycznych, aktualne informacje o podmiotach wpisanych do Rejestru oraz listę dokumentów zawartych w katalogu;
- 6) udostępnia bezpłatnie, w ogólnodostępnych sieciach teleinformatycznych, listę podmiotów, wobec których w dziale szóstym rejestru przedsiębiorców wpisano informację o ogłoszeniu upadłości albo o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego.

Krajowy Rejestr Sądowy **jest jawny** (art. 8 ust. 1 KRSU). **Każdy ma prawo dostępu** do danych zawartych w Rejestrze za pośrednictwem **Centralnej Informacji**. Każdy ma prawo otrzymać, również drogą elektroniczną, poświadczane odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje z Rejestru. Dla podmiotu wpisanego do rejestru prowadzi się **odrębne akta rejestrowe**, obejmujące w szczególności dokumenty stanowiące podstawę wpisu (art. 9 ust. 1 KRSU). **Każdy ma prawo** przeglądania akt rejestrowych **podmiotów wpisanych do KRS, chyba że ustawa stanowi inaczej**.

Dla każdego podmiotu obowiązującego do składania dokumentów finansowych do Rejestru prowadzi się w systemie teleinformatycznym **repozytorium dokumentów finansowych**. Do repozytorium dokumentów finansowych są składane dokumenty, o których mowa w art. 69 ustawy z 29.9.1994 r. o rachunkowości. Każdy ma prawo przeglądania repozytorium dokumentów finansowych.

Ważne

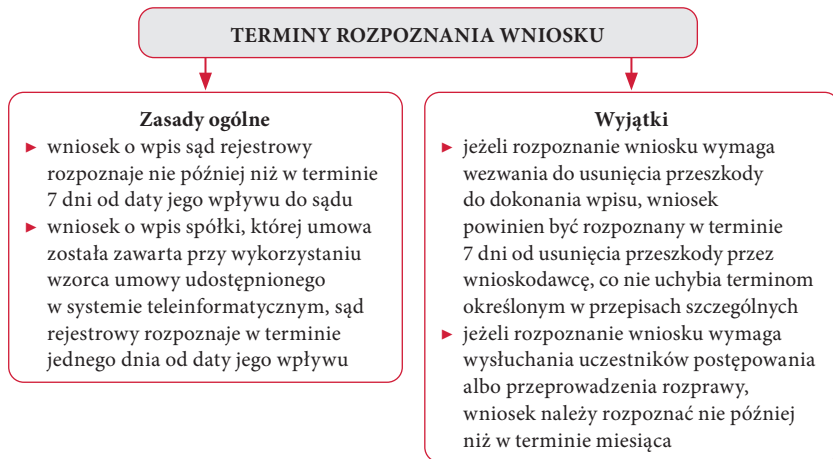
Dane zawarte w Rejestrze nie mogą być z niego usunięte, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 12 ust. 1 KRSU). Jeżeli okaże się, że w Rejestrze znajduje się wpis zawierający oczywiste błędy lub niezgodności z treścią postanowienia sądu, sąd z urzędu sprostuje wpis (art. 12 ust. 2 KRSU). Jeżeli w Rejestrze są zamieszczone dane niedopuszczalne ze względu na obowiązujące przepisy prawa, sąd rejestrowy, po wysłuchaniu zainteresowanych osób na posiedzeniu lub po wezwaniu do złożenia oświadczenia pisemnego, wykreśla je z urzędu (art. 12 ust. 3 KRSU).

WPIS DO KRS

- ➔ jest dokonywany **na wniosek**, chyba że przepis szczególny przewiduje wpis z urzędu
- ➔ wniosek o wpis podmiotu podlegającego wpisowi do rejestru przedsiębiorców składa się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Wniosek o wpis w rejestrze stowarzyszeń składa się na urzędowym formularzu lub jego kopii albo za pośrednictwem systemu teleinformatycznego
- ➔ składając wniosek, wnioskodawca bez wezwania uiszcza opłatę sądową, a jeżeli wpis podlega ogłoszeniu – również opłatę za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym
- ➔ wniosek złożony za pośrednictwem systemu teleinformatycznego i nieopłacony nie wywołuje skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem wniosku do sądu rejestrowego, o czym sąd poucza wnoszącego pismo. Wniosek złożony w innej formie niż za pośrednictwem systemu teleinformatycznego i nieopłacony podlega zwrotowi bez wzywania do uzupełnienia braków. Nieprawidłowo wypełniony wniosek o wpis podlega zwrotowi bez wzywania do uzupełnienia braków, jeżeli z powodu nieprawidłowego wypełnienia nie jest możliwe nadanie wnioskowi prawidłowego biegu
- ➔ w razie zwrotu wniosku może on być ponownie złożony w terminie 7 dni od daty doręczenia zarządzenia o zwrocie. Jeżeli wniosek ponownie złożony nie zawiera braków, wywołuje on skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu wniosku, chyba że zwrot nastąpił na skutek braków uprzednio niewskazanych

Wniosek o wpis do Rejestru powinien być złożony nie później niż w terminie 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (np. zgłoszenie zawiązania spółki z o.o. powinno być dokonane w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy spółki; w przeciwnym razie umowa spółki ulega rozwiązaniu – art. 169 KSH).

Sąd rejestrowy bada, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa.

Wpis do Rejestru polega na wprowadzeniu do systemu teleinformatycznego danych zawartych w postanowieniu sądu rejestrowego niezwłocznie po jego wydaniu. Wpis w przedmiocie NIP i numeru identyfikacyjnego REGON polega również na ich automatycznym zamieszczeniu w Rejestrze po przekazaniu z Centralnego Rejestru Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników i z krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej. Wpis w przedmiocie adresu do doręczeń elektronicznych wpisanego do bazy adresów elektronicznych polega na jego automatycznym zamieszczeniu w Rejestrze po przekazaniu danych z bazy adresów elektronicznych. Wpis NIP i numeru identyfikacyjnego REGON oraz adresu do doręczeń elektronicznych do Rejestru nie podlega opłacie sądowej i ogłoszeniu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Ważne

Wpis jest dokonany z chwilą zamieszczenia danych w Rejestrze.